

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax: 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	10
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	28

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personelin Kadro Unvanları ve İstihdam Şekillerine Göre Dağılımı	5
Tablo 2: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması	6
Tablo 3: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması	7
Tablo 4: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	7
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	7
Tablo 6: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8
Tablo 7: TÜSEB Destek Taahhütleri (TL).....	25

KISALTMALAR

DMS	Devlet Muhasebesi Standardı
GETAT	Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KDV	Katma Değer Vergisi
PYDDB	Proje Yönetimi ve Destek Daire Başkanlığı
TÜSEB	Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
TÜSPE	Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsü

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destek Programı Sürecinde Önemli Eksikliklerin Bulunması
2. Aziz Sancar Eğitim ve Araştırma Enstitüsü'nün Faaliyette Bulunduğu Taşınmazın Tahsis Durumunun Belirli Olmaması
3. Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü'nün Tam Olarak Faaliyete Geçmemesi
4. TÜSEB Tarafından Desteklenmesine Karar Verilen ve Kamu Maliyesi Açısından Taahhüt Haline Gelen Tutarların Muhasebeleştirilmemesi ve Mali Tablolara Yansıtılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB), 19.11.2014 tarih ve 29187 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 6569 sayılı Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile kurulmuştur.

09.07.2018 tarih ve 30473 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 6569 sayılı Kanun'un teşkilat ve personel yapısına ilişkin maddeleri ilga edilmiş olup, bu maddelere ilişkin hususlar, 15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 663 ila 678'inci maddelerinde yeniden düzenlenmiştir.

TÜSEB' in görevleri, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 666'ncı maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre görevleri şunlardır:

a) Cumhurbaşkanının sağlık bilimi ve teknolojileri konusunda aldığı kararları uygulamak veya bu kararların uygulanmasında eşgüdüm sağlamak.

b) Ar-Ge yapmak, Ar-Ge'lere malî ya da bilimsel destek sağlamak, bunları koordine etmek, teşvik etmek, izlemek, bu amaçla program ve projeler geliştirmek.

c) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından Ar-Ge'lerin yapılmasını veya yaptırılmasını sağlamak, bunları desteklemek, teşvik etmek, işbirliği yaparak ortak projeler yürütmek.

ç) Sağlık bilimi ve teknolojilerindeki gelişme, buluş ve yeniliklerin sağlık hizmetlerinde kullanımına ve yaygınlaştırılmasına, toplum ve bireyin sağlık düzeyinin yükseltilmesine dönük Ar-Ge yapmak ve/veya yaptırmak, bu maksatla Ar-Ge merkezleri ve ihtiyaç duyulan diğer birimleri kurmak veya kurdurmak.

d) Ar-Ge sonucu üretilen veya geliştirilen aşı, ilaç, tıbbi cihaz ve ürün ile teşhis ve tedaviye yönelik teknik ve yöntemlerin üretimini, tanıtımını, kullanılmasını ve bunlardan yararlanılmasını sağlamak, bu maksatla ilgili sektörlerle işbirliği ve ortaklıklar yapmak; elde edilen çıktılarının ticari değere dönüştürülmesini ve bu alanlardaki girişimciliği desteklemek; Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde hibe niteliğinde ve/veya

geri ödemeli destekler vermek ve ön ödemede bulunmak; Bakanın onayı üzerine bu amaçlarla yurt içinde ve/veya yurt dışında şirket kurmak ve/veya kurulmuş şirketlere ortak olmak, kurulmuş şirketlerde imtiyazlı pay sahibi olmak.

e) Görev alanına giren hususlarda Bakanlık ve bağlı kuruluşları tarafından talep edilen işleri Yönetim Kurulu kararı ile yapmak veya yaptırmak.

f) Bakanlık bağlı kuruluşları, yükseköğretim kurumları ve özel kesim ile işbirliği içerisinde sağlık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kurallarının belirlenmesinde Bakanlığa bilimsel katkı sağlamak, sağlık hizmetlerinin akreditasyonu hariç olmak üzere Türk Akreditasyon Kurumuna ilişkin Bölümün hükümleri saklı kalmak kaydıyla ulusal ve uluslararası düzeyde sağlık kuruluşlarını akredite etmek, uluslararası ve bölgesel akreditasyon birlikleri ve örgütleri ile diğer ülkelerin akreditasyon kuruluşlarıyla karşılıklı tanıma anlaşmaları yapmak.

g) Teşhis ve tedavi standartlarının oluşturulmasına ve yeni tedavi yöntemlerinin geliştirilmesine katkıda bulunacak Ar-Ge yapmak veya yaptırmak.

ğ) Sağlık bilimi ve teknolojilerindeki gelişmelerin uygulamaya aktarılması, Ar-Ge'nin özendirilmesi maksadıyla seminer, sempozyum, kurs, konferans ve benzeri etkinlikler ve sertifika ile değerlendirilecek eğitim ve öğretim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

h) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili danışmanlık hizmeti vermek ve görüş bildirmek.

ı) Fikri mülkiyet haklarını koruyacak ve geliştirecek şekilde ulusal ve uluslararası literatür ve patentleri takip etmek, yeni patent başvuru alanlarını keşfetmek ve gerçekleştirmek, araştırmacılar adına bu süreçleri gerektiğinde karşılıksız olarak yürütmek, fikri haklar, lisans ve bilgi aktarımı amacıyla girişimlerde bulunmak, satın almak, satmak ve ortaklık yapmak.

i) Uluslararası kurum ve kuruluşların sağlık bilim ve teknolojisi alanındaki gelişmelerle ilgili yayınlarını takip etmek, gerekli görülenleri tercüme ettirerek yayımlamak, görev ve faaliyet alanı ile ilgili yayınlar yapmak.

j) Bilim insanlarının ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek, öğrenim sırasında ve sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek.

k) Bu Bölüm ve ilgili diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek amacıyla teknopark, kuluçka merkezi, teknoloji merkezi, teknoloji transfer ofisleri, proje geliştirme ve bilgi aktarım merkezleri, bilim merkezi, bilim parkı ve benzerlerini kurmak ve bu amaçla faaliyet gösteren üniversiteleri desteklemek, destek programları oluşturmak, işbirliği ağları ve kümelenme faaliyetlerini desteklemek, proje pazarı, bilim fuarı, yarışma ve benzeri etkinlikleri düzenlemek ve desteklemek, ödül ve teşvik ikramiyesi vermek, Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde teminatlı veya teminat alınmaksızın hibe ve/veya kredi olarak sermaye desteği vermek ve ön ödemede bulunmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1.2.1. Teşkilat Yapısı

TÜSEB' in ilgili olduğu bakanlık Sağlık Bakanlığıdır. TÜSEB kamu tüzel kişiliğini, bilimsel ve idari özerkliği haiz, özel bütçeli bir kamu kurumudur. Merkezi İstanbul'dadır. TÜSEB bünyesindeki Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsü (TÜSPE), 25.03.2017 tarih ve 30018 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı (2017/9860) ile kurulmuş olup merkezi Ankara'dır.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 665'inci maddesi ile Yönetim Kuruluna farklı illerde enstitüler, araştırma merkezleri ve benzeri birimler açma; merkezin ve mevcut birimlerin yerini değiştirme yetkisi verilmiştir. Bu çerçevede; Yönetim Kurulunun 12.12.2019 tarihli toplantısında; merkezin Ankara'ya taşınmasına, TÜSEB bünyesinde Sağlık Verileri Araştırma ve Yapay Zekâ Uygulamaları Enstitüsü ile Türkiye Aşı Enstitüsü'nün kurulmasına karar verilmiştir.

TÜSEB, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 666'ncı maddesinde yazılı görevlerini aşağıda sayılan organları vasıtasıyla yürütmektedir:

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Bakanın başkanlığında; Bakan Yardımcısı, Başkan, Bakan tarafından seçilecek iki üye, Yükseköğretim Kurulundan iki üye ile iki enstitü başkanı olmak üzere toplam dokuz üyeden oluşur. Seçilen üyelerin görev süresi iki yıldır. Üye enstitü başkanları dönüşümlü olarak ikişer yıl için enstitülerin kuruluş tarihi esas alınarak belirlenir.

Başkanlık Teşkilatı

Başkanlık; Başkan, Genel Sekreterlik ve Başkana bağlı olarak faaliyet gösteren enstitülerden oluşur.

Genel Sekreterlik

Genel Sekreterlik; TÜSEB' in idari, mali, bilgi sistemleri, hukuk ve diğer destek hizmetlerini yürütmek üzere kurulacak birimlerden oluşur. Bu birimler ilgili kurumların görüşü üzerine, Yönetim Kurulunun onayı ile Başkanlıkça çıkarılan Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Yönetmelik'le belirlenmiştir. Genel Sekreter, verilen görevlerin yerine getirilmesinden Başkana karşı sorumludur.

Genel Sekreterlik; TÜSEB' in ve Başkanlığın idari, mali, bilgi sistemleri, hukuk ve diğer destek hizmetlerini yürütmek üzere aşağıdaki birimlerden oluşur:

- a) Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığı,
- b) Proje Yönetimi ve Destek Daire Başkanlığı,
- c) Dış İlişkiler Daire Başkanlığı,
- ç) Bilgi Sistemleri ve İstatistik Daire Başkanlığı,
- d) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı,
- e) Hukuk Müşavirliği,
- f) Basın ve Tanıtım Müşavirliği,
- g) Özel Kalem Müdürlüğü.

TÜSEB Bünyesindeki Enstitüler;

- a) Türkiye Kanser Enstitüsü,
- b) Türkiye Biyoteknoloji Enstitüsü,
- c) Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü,
- ç) Türkiye Halk Sağlığı ve Kronik Hastalıklar Enstitüsü,
- d) Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü,
- e) Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü,

f) Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsü.

g) Türkiye Sağlık Verileri Araştırma ve Yapay Zekâ Uygulamaları Enstitüsü

h) Türkiye Aşı Enstitüsü

1.2.2 İnsan Kaynakları

TÜSEB' e 6569 sayılı Kanun'a ekli mülga (1) sayılı cetvelde toplam 400 adet işçi kadrosu öngörülmüş, bu kadroların 63 tanesi dolu olup 337 adet kadro boştur. Bununla birlikte 703 sayılı KHK'nın geçici 11'inci maddesinde, Genel Kadro ve Usulüne İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi eki cetveller yürürlüğe girinceye kadar ilgili mevzuatı uyarınca kurumlara ihdas edilmiş olan işçi kadroları ve sözleşmeli personel pozisyonlarının geçerliliğini koruyacağı öngörülmüştür. Henüz, Genel Kadro ve Usulüne İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi eki cetveller yürürlüğe girmemiştir.

İstanbul'da geçici görevli personel dâhil bir Başkan, iki Enstitü Başkanı olmak üzere toplam 53 personel görev yapmaktadır. TÜSEB' in Ankara/Mamak'ta bulunan Aziz Sancar Araştırma Merkezi'nde ikisi Enstitü Başkanı olmak üzere toplam 39 personel görev yapmaktadır. Ayrıca TÜSEB ve Erciyes Üniversitesi Aşı Araştırma ve Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi işbirliğinde devam eden Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi Virüsünün Epidemiyolojisi, Moleküler Karakterizasyonu, Antijen ELISA Geliştirilmesi ve Koruyucu Aşı Çalışmalarını yürütmek üzere TÜSEB' in 2 personeli Kayseri ilinde görev yapmaktadır.

Ayrıca, 696 sayılı KHK kapsamında Başkanlıkta sürekli işçi kadrosunda görev yapan 2 güvenlik personeli İstanbul ilinde, 1 güvenlik personeli ise Ankara ilinde görev yapmaktadır. 9 geçici güvenlik ile 3 geçici temizlik personeli İstanbul'da görev yapmakta olup, TÜSEB bünyesinde 2020 yılı Aralık ayı itibariyle 109 personel görev yapmaktadır.

TÜSEB personelinin kadro unvanlarına ve istihdam şekillerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir;

Tablo 1: Personelin Kadro Unvanları ve İstihdam Şekillerine Göre Dağılımı

Fiili Çalışan Personelin Unvanlara Göre Dağılımı					
Kadro Unvanı	Kadro Adedi	Sözleşmeli	Boş	Görevlendirme	Fiili Çalışanlar Toplam (Görevlendirme Dâhil)
Başkan	1			1	1
Başkan Yardımcısı	2		2		
Enstitü Başkanı	6	1	5	3	4

Genel Sekreter	1		1		
Akademisyen (Profesör ve Doçent)	60		60	5	5
Araştırmacı (Doktora derecesine sahip)	90	4	86	4	8
Uzman (Yüksek Lisans derecesine sahip)	120	17	103	7	24
İdari, Teknik ve Sağlık Personeli	120	34	86	18	52
Güvenlik ve Temizlik Personeli	3	3	0	12	15
Toplam	403	59	343	50	109

1.3. Mali Yapı

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (II) sayılı Özel Bütçeli Diğer Kurumlar cetvelinde yer alan bir kamu idaresidir. TÜSEB'in bütçesi, bir yıllık kaynak ve kullanım tahminleri ve gerçekleştirmelerinden oluşur ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından hazırlanır. TÜSEB bütçe kullanımlarını; personel giderleri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, mal ve hizmet alımları, diğer cari harcamalar, cari transferler, sermaye giderleri ve sermaye transferleri oluşturmaktadır.

TÜSEB faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 79.578.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde yapılan ekleme ve düşme işlemlerinden sonra toplam bütçe ödeneği 146.424.398,00 TL olmuş, 2020 yılı sonu itibarıyla bu ödenekten 99.036.691,00 TL harcama gerçekleşmiştir.

Tablo 2: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Giderlerin Türü	Ödenek (TL)	Bütçe Gerçekleşmesi (TL)
01 Personel Giderleri	15.912.000,00	8.093.697,00
02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.986.000,00	1.227.666,00
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	39.174.600,00	12.535.935,00
05 Cari Transferler	465.000,00	263.618,00
06 Sermaye Giderleri	25.620.098,00	20.940.745,00
07 Sermaye Transferleri	62.266.700,00	55.975.030,00
Toplam	146.424.398,00	99.036.691,00

2020 yılı bütçe giderlerinin toplam harcama içindeki paylarına bakıldığında, toplam harcamanın %8,17'lik kısmını Personel Giderleri, %1,24'lük kısmını Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, %12,66'lık kısmını Mal ve Hizmet Alım Giderleri,

%0,27'lik kısmını Cari Transferler, %21,14'lük kısmını ise Sermaye Giderleri ve %56,52'lik kısmını Sermaye Transferleri oluşturmaktadır.

TÜSEB'in gelirleri; teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler ve diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Tablo 3: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Gelirlerin Türü	Planlanan Gelir (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)
03 Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.751.000,00	382.295,00
04 Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	76.827.000,00	118.379.000,00
05 Diğer Gelirler	0,00	2.171.269,00
Toplam	79.758.000,00	120.932.564,00

2020 yılı için 79.758.000,00 TL gelir planlanmış ancak toplam 120.932.564,00 TL gelir elde edilmiştir. Gelirlerin %97,88'si Hazine Yardımı, %0,32'si Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (Mal ve Hizmet Satış Gelirleri) ve %1,80'i Diğer Gelirlerden oluşmaktadır.

Tablo 4: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	9.502.064,57	9.105.005,28	8.093.697,00	-4,18	-11,11
SGK Devlet Prim Giderleri	1.233.474,00	1.361.468,92	1.227.666,00	10,38	-9,83
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11.040.845,61	978.921,86	12.535.935,00	-91,13	1.180,59
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	237.038,98	212.362,63	263.618,00	-10,41	24,14
Sermaye Giderleri	3.804.976,03	1.320.777,21	20.940.745,00	-65,29	1.485,49
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	55.975.030,00	0,00	0,00
Toplam	25.818.399,19	12.978.535,90	99.036.691,00	-49,73	663,08

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	636.823,65	198.898,52	382.295,00	-68,77	92,21
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	30.063.000,00	32.446.000,00	118.379.000,00	7,93	264,85
Diğer Gelirler	2.028.815,39	2.517.592,41	2.171.269,00	24,09	-13,76
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	32.728.639,04	35.162.490,93	120.932.564,00	7,44	243,92
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Net Toplam	32.728.639,04	35.162.490,93	120.932.564,01	7,44	243,92

Dönem faaliyet geliri 66.674.476,25 TL, faaliyet gideri ise 71.813.500,77 TL olan İdarenin, 2020 yılını 5.139.024,52 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 6: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
71.813.500,77	66.674.476,25	0,00	66.674.476,25	-5.139.024,52

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

TÜSEB, mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir. 5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında; "*Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.*"

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur" denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49'uncu ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Bu Yönetmeliğin amacı; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi ile mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak ve karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir*" hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Kamu İdaresi, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sıralanmıştır;

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığında, iç kontrol süreçleri 29.09.2017 tarihi itibarıyla başlatılarak 16.10.2017 tarihinde "İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu", "İdare Risk Koordinatörü ve Birimlerin Risk Sorumluları" ve "İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu" belirlenmiştir. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik gereğince Etik Komisyonu oluşturulmuştur. Etik konusunda mevcut durumun tespiti yapılarak personele etik eğitimi verilmiş ve etik sözleşme imzalatılmıştır.

26.01.2018 tarihinde "İç Kontrol Rehberi ve Uyum Eylem Planı", İç Kontrol Uyum Eylem Planı Yönlendirme Komitesine sunulmuş ancak 15.06.2018 tarihi itibarıyla TÜSEB Başkanı'nın görev süresinin dolması nedeniyle süreç tamamlanamamışsa da, 27.05.2019 tarihinde TÜSEB Başkanı ve Genel Sekreterinin göreve başlaması neticesinde İç Kontrol Yönlendirme Kurul üyeleri ve İç Kontrol Hazırlama Grubu üyeleri yeniden belirlenmiş ve iç kontrol süreçlerinin yeniden başlatılmasıyla, "2020-2021 TÜSEB İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı" hazırlanıp, Başkanlık Makam Oluru ile uygulamaya konularak TÜSEB

web sitesinde yayımlanmıştır. Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla harcama sonrası kontrol görevini yürütmek üzere oluşturulması gereken iç denetim birimi (Hazine ve Maliye Bakanlığına İç Denetçi görevlendirilmesi için resmi yazı yazılmışsa da) 2020 yılında da oluşturulmamıştır.

Kamu İç Kontrol Standartlarına göre (Standart 17) kamu idarelerinin iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmesi gerekmekte iken, TÜSEB' in 2020 yılı için bu konudaki çalışmaları yıl içinde tamamlanamamıştır. Dolayısıyla, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu 2020 yılı için, bu raporları değerlendirerek Üst Yöneticinin onayına sunamamış ve (teslim edilmesi gereken) değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin (tespit edilecek muhtemel) yetersizlikleri gidermek üzere de çalışma yapılamamıştır.

Bu itibarla, 2019 yılıyla karşılaştırıldığında iç kontrol süreçlerinin etkin ve etkili biçimde sürdürülmesi adına (Başkanlığa ve Genel Sekreterliğe atama yapılmış olmasının da etkisiyle) önemli bazı adımlar atılmışsa da;

İdarenin, yönetim kadrosundaki eksiklikler, muhatap olunan diğer kamu idarelerinin gerekli adımları atmamış olması ve Kurum içi bazı idari prosedürlerin sonuçlandırılmaması nedeniyle iç kontrol sistemini tam olarak işlevsel hale getiremediği ve bu sistemin kurulmasına ilişkin çalışmaların devam ettiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destek Programı Sürecinde Önemli Eksikliklerin Bulunması

15.07.2019 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile TÜSEB’e verilen görevlerden birisi sağlık alanında stratejik öneme sahip araştırma ve geliştirme projelerine hibe niteliğinde ve/veya geri ödemeli destek sağlamaktır.

Bu göreve istinaden, Ar-Ge projelerinin başvuru, değerlendirme, destek, teşvik, izleme ve sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esaslar Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Stratejik Araştırma ve Geliştirme Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Bu projeler karşılığında aktarılacak tutarların transferi, izlenmesi, harcanması, kayıt ve muhasebeleştirilmesi ile denetiminde uygulanacak usul ve esaslar Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Tarafından Desteklenen Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine Dair Yönetmelik’te düzenlenmiştir.

İdare ayrıca, yönetmeliklerdeki idari ve mali hususları (Yönetim Kurulunun 12.12.2019 tarihli Kararı ile yürürlüğe giren) Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programı Uygulama Usulü ve Esasları ile detaylandırmıştır.

Ar-Ge destek programının temel amacı, sağlık bilimi ve teknolojilerindeki gelişme, buluş ve yeniliklerin sağlık hizmetlerinde kullanımına ve yaygınlaştırılmasına, toplum ve bireyin sağlık düzeyinin yükseltilmesine katkı sağlayacak projelerin desteklenmesidir.

Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programı çerçevesinde TÜSEB tarafından 2020 yılı içerisinde sözleşmesi imzalanan veya talimatnamesi yazılan, destek süreci devam eden/biten projelerden örnek seçilenler üzerinde, yukarıda anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan incelemelerde, ayrıntılarına aşağıda yer verilen bulgular tespit edilmiştir:

A) Ar-Ge Niteliği Taşımayan Projelere Destek Verilmesi

TÜSEB Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Yönetmeliğinin “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinin 1’inci fıkrasının (a) bendinde,

“Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının arttırılması ve bunu yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetler” araştırma ve geliştirme (Ar-Ge),

(n) bendinde ise *“Bakanlar Kurulu, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu, Yüksek Planlama Kurulu Kararları, Kalkınma Planı veya Hükümet Programlarında yer alan stratejik ve/veya öncelikli olarak belirlenen alanlarda, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen stratejik konularda, kanundaki yetkisine göre Yönetim Kurulu/Başkan kararı ile TÜSEB tarafından desteklenen; süresi kapsamı ve diğer detayları öneri formunda belirlenmiş; kurum, kuruluş ve tüzel kişiler ile TÜSEB’e bağlı enstitüler ve merkezlerde yürütülen projeler”* Stratejik Ar-Ge Projesi olarak tanımlanmıştır.

Anılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde bir projenin Ar-Ge olarak kabul edilebilmesi için projenin;

1. Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığına katkı sağlaması,
2. Sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışma olması,
3. Ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri olması,
4. Bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanması,
5. Çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerikli faaliyetler içermesi

Gerekmektedir.

Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı kapsamında yapılan incelemelerde; TÜSEB Halk Sağlığı ve Kronik Hastalıklar Enstitüsü tarafından hazırlanan 9034 numaralı “Sağlık Bakanlığı ve TÜSEB Koordinasyonunda Çalışacak COVID-19 Tanı Merkezleri Kurulması-İstanbul Dışı Tüm İller”, 9044 numaralı “Sağlık Bakanlığı ve TÜSEB Koordinasyonunda Çalışacak COVID-19 Tanı Merkezleri Kurulması-İstanbul” projelerin yukarıda tanımlanan Ar-Ge kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı görülmüştür.

Söz konusu projelerin adı, her ne kadar, “Sağlık Bakanlığı ve TÜSEB Koordinasyonunda Çalışacak COVID-19 Tanı Merkezleri Kurulması” ise de proje dosyasına dahil olan başvuru formlarında;

- Projelerin amacının nitelikli personel çalıştırılması olduğu,
- Proje yönteminin ise, İstanbul ve diğer tüm illerde belirli sürelerle personel çalıştırılması olarak belirlendiği
- Proje bütçesi olarak belirlenen tutarların ise sadece personel ödemesinden oluştuğu tespit edilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirildiğinde “nitelikli personel çalıştırılmasının” Ar-Ge projesinin sahip olması gereken nitelikleri taşımadığı açıktır. Bu projelerle hedeflenenin, kurulan tanı merkezlerine personel sağlamak olduğu gerçeği karşısında Ar-Ge projelerinden beklenen çıktılara ulaşılması da mümkün görünmemektedir.

Sonuç olarak, İdare mevzuat hükümleriyle bağlı olup TÜSEB Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Yönetmeliğindeki tanıma uyan Ar-Ge projelerine destek vermelidir.

B) Değerlendirme Sürecine İlişkin Usul ve Kurallar Belirlenmeden Projelere Destek Verilmesi

TÜSEB tarafından 2019 ve 2020 yıllarında Bakan Oluru ile çağrıya çıkılan; 2019-TA-01 Sistem Biyolojisi Ve Biyoinformatik, 2019-TA-02 Hesaplamalı Yapısal Biyoloji, 2019-Yİ-01 Yenilikçi İlaç Geliştirme, 2020-CV-01 Covid-19, 2020-AG/AR-GE-01 Aşısı Geliştirme Alanında Uygulamalı Stratejik Ar-Ge projelerinde başvuru ve panel değerlendirmelerinin, önceden belirlenmiş, yayınlanmış yazılı kriterlere dayalı olarak yapılmadığı; projelerin uygulamaya girmesinden (ödemelerin yapılmasından, bazı projelerin bitmesinden) sonra 22.10.2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında geriye dönük olarak değerlendirme kriterlerinin uygun bulunmasına ilişkin karar alındığı görülmüştür.

TÜSEB Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Yönetmeliği ile Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programı Uygulama Usulü ve Esasları’nda stratejik Ar-Ge projeleri başvuruları, değerlendirme ve kabulüne ilişkin süreçler genel olarak düzenlenmiş olup; proje önerilerinin Proje Yönetimi ve Destek Daire Başkanlığı (PYDDB) tarafından oluşturulacak panellerde değerlendirileceği belirtilmiş ancak panelin ne

olduğu, panelistlerin nasıl belirleneceği, kaç kişiden oluşacağı, panel sürecinin nasıl işleyeceği, panellerde projelerin nasıl puanlandırılacağı gibi hususlara ise yer verilmemiştir.

TÜSEB 2019 ve 2020 yılı destek proje dosyalarının incelenmesi sonucunda; projelerin değerlendirildiği panel süreçlerinin, PYDDB'nın belirlediği ancak yazılı hale getirilmeyen usul ve esaslarla yürütüldüğü ve dolayısıyla panelist sayıları, puanlama açısından projelerde bir standart olmadığı görülmüştür. (Örneğin, 4002 nolu projede 3 panelist, 8686/8799 nolu projede 4 panelist, 4277 nolu projede ise 2 panelist projeyi değerlendirmiştir.)

Her ne kadar Yönetim Kurulunun 22.10.2020 tarihli toplantısında geriye dönük olarak destek verilen bütün projelerdeki değerlendirme süreçlerinin uygun bulunması yönünde karar alınmış ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Proje Yönetimi ve Destek Daire Başkanlığı Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Dış Danışman/Değerlendirme Kurulu Yönetimi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge çıkarılmışsa da bu durum, geçmişteki proje seçimlerinin doğruluğunu ve objektifliğini güvence altına almayacaktır. Ayrıca, söz konusu projelerde; sözleşme imzalandıktan, uygulamaya geçildikten ve hatta proje bittikten sonra proje değerlendirme kriterlerinin geriye dönük uygun bulunmasının, projenin seçimi açısından hukuki anlam ifade etmeyeceği açıktır.

Sonuç olarak İdare, destek süreçlerine ilişkin şeffaflığı, hesap verilebilirliği sağlayacak alt düzenlemeleri yaptıktan sonra Ar-Ge projelerine destek vermelidir.

C) Vakıf Yükseköğretim Kurumları ile Özel Kuruluşların Desteklenen Ar-Ge Projelerinde İlgili Kurum/Kuruluşlardan Teminat Alınmaması

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Tarafından Desteklenen Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine Dair Yönetmelik'in vakıf yükseköğretim kurumları ve özel kuruluşlara ilişkin hükümlerin yer aldığı üçüncü bölümünde, bu kurum/kuruluşlar tarafından yapılacak başvuruların değerlendirilmesi, kabulü ve destek tutarının aktarılması hususlarının düzenlendiği 13'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasında aynen,

“Özel kuruluş/vakıf yükseköğretim kurumları tarafından ödeneğin harcama yapılmadan önce gönderilmesinin talep edilmesi durumunda, transfer işlemi öncesinde özel kuruluş/vakıf yükseköğretim kurumları tarafından, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda belirtilen teminat türlerinden, proje bütçesindeki en yüksek dönem ödeneği kadar

teminat verilir.” denilerek vakıf yükseköğretim kurumları ile özel kuruluşların, TÜSEB kaynaklarından desteklenmesine karar projelerinde harcama yapılmadan önce ödenek aktarılmasını talep etmeleri halinde (proje bütçesindeki en yüksek dönem ödeneği kadar) teminat vermeleri zorunluluğu getirilmiştir.

TÜSEB tarafından 2020 yılında desteklenen vakıf yükseköğretim kurumu/özel kuruluş projelerine ilişkin dosyalar üzerinde yapılan incelemelerde; kurumları tarafından harcama yapılmadan önce ödenek talebinde bulunduğu ve TÜSEB tarafından da 2020 yılı 1. Dönem ödemesi olarak özel firmalara 1.878.000,00TL, Vakıf Üniversitelerine 4.688.908,50 TL ödenek aktarıldığı ancak mevzuatta öngörülen teminatın alınmadığı görülmüştür.

Projelerin, sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla alınan teminat; proje başvuruçularının projedeki ciddiyetini, mali gücünü, idarenin yaptırım gücünü göstermesi açısından da önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, vakıf yükseköğretim kurumları ve özel kuruluşlar tarafından yürütülen projelere ilişkin olarak teminat alınmaması; proje yararlanıcıları tarafından kaynakların verimli, etkin ve tutumlu kullanılmaması riski karşısında idarenin yaptırım uygulama gücünü zafiyete uğratacağı gibi yukarıda anılan mevzuat hükümlerine de aykırılık teşkil etmektedir.

D) Sözleşmesi İmzalanan, Ödemesi Yapılan ve Uygulamaya Geçen Bazı Projelerde Başlangıç Tarihlerinin Mevzuata Aykırı Olarak Ötelenmesi

TÜSEB tarafından 2020 yılında Stratejik Ar-Ge desteği verilmesi onaylanan, sözleşmesi imzalanan ve uygulamaya geçen bazı projelerde; yararlanıcılar tarafından proje başlangıç tarihinin ötelenmesine ilişkin taleplerinin -mevzuatta yeri olmadığı halde- uygun görülerek proje sürelerinin uzatıldığı görülmüştür.

Sağlık alanında stratejik öneme sahip araştırma ve geliştirme projelerinin; başvuru, değerlendirme, destek, teşvik, izleme ve sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esasların düzenlendiği Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Stratejik Araştırma ve Geliştirme Yönetmeliğinin “proje uygulama sürelerinde” değişikliklere ilişkin hükümlerin yer aldığı 11’inci maddesinde;

- Mücbir sebeplerle yürütölmeleri geçici olarak olanaksız hale gelen projelerde kurumun ve/veya proje yöneticisi/yürütücüsünün başvurusu üzerine Başkan kararıyla geçici olarak durdurulabileceği,
- Gerekçelerinin ortadan kalkması halinde projenin yeniden başlatılacağı ve durdurma süresinin proje süresine ilave edileceği belirtilerek

Projelerde süre değişikliğinin şartları ve usulleri belirlenmiştir.

Bu Yönetmeliğe dayanılarak 12.12.2019 tarihli TÜSEB Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı Uygulama Usulü ve Esasları'nın "Ek süre ve ek ödeme" başlıklı 16'ncı maddesinde; proje süresinin, sözleşmede belirtilen sürenin (PYDDB uygun görüşü ve Başkanın onayıyla) en fazla yarısı kadar uzatılabileceği belirtilerek, projelerde ek süre talebinde bulunulabileceği belirtilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere proje sürelerindeki değişiklik; durdurma ve/veya ek süre talebi şeklinde gerçekleşmektedir. Projenin başlangıç tarihinin değiştirilmesi şeklinde bir uygulamaya hem Yönetmelikte hem de Usul ve Esaslarda yer verilmemiştir.

Yapılan incelemede;

Destek verilmesi uygun bulunan ve sözleşmesi imzalanıp ilk dönem ödemeleri gerçekleştirilen bazı projelerde, yararlanıcıların "sözleşme başlangıç tarihinin değiştirilmesine" yönelik taleplerinin İdare tarafından uygun bulunarak, bu projelerin yararlanıcılarıyla yeni bir sözleşme imzalanmak suretiyle sözleşme proje başlangıç tarihlerinin değiştirildiği ve bu yöntemle –mevzuatta yer almamasına rağmen- projelerde ek süre verildiği görölmüştür.

Proje başlangıç tarihinin değiştirilmesine yönelik olarak yapılan yeni sözleşme önceki sözleşmenin tadili niteliğinde olmayıp, hukuki ilişkinin yeniden kurulduğu bir nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla, yeni sözleşmenin karşılıklı imzalanmasından sonra proje yürürlüğe girmekte ve hukuki sonuç doğurmaktadır. Bu haliyle önceki sözleşmeye dayanılarak yapılan ödenek aktarımı, yeni sözleşme hükmü karşısında, sözleşme yapılmadan önce ödeme yapılması sonucunu doğurmaktadır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle; İdare tarafından, proje yararlanıcıları tarafından sözleşmenin başlangıç tarihinin değiştirilmesine yönelik taleplerini uygun görölmemesinin

mevzuatta yeri yoktur. Dolayısıyla İdare, yararlanıcıların proje süresi değişiklik taleplerini mevzuat çerçevesinde değerlendirmeli, Usul ve Esaslar'a aykırı uygulamaları ortadan kaldıracak tedbirleri almalıdır.

E) Proje Gelişme/Sonuç Raporlarının Sözleşmede Belirtilen Sürelerde Verilmemesi

TÜSEB Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Yönetmeliği'nin proje izleme süreçlerinin düzenlendiği 7'nci maddesinde, desteklenen stratejik Ar-Ge projelerinin, amacına ve öngörülen esaslara uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin takibinin gelişme raporları yoluyla yapılacağı; gelişme raporlarının proje yöneticisi/yürütücüsü tarafından, sözleşmede belirtilen tarihlerde verileceği,

“Sonuçlandırma” başlıklı 10'uncu maddesinde ise proje süresinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde, projenin bilimsel ve teknik tüm gelişmelerini içeren sonuç raporunun proje yöneticisi/yürütücüsü tarafından TÜSEB'e iletileceği belirtilmiştir.

Bu Yönetmeliğe dayanılarak 12.12.2019 tarihli TÜSEB Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye Stratejik Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı Uygulama Usulü ve Esasları'nın “Proje izleme süreçleri” başlıklı 11'inci maddesinde gelişme ve sonuç raporlarının, sözleşmede belirtilen tarihlerde TÜSEB'e iletileceği bir kez daha teyit edilmiştir.

Yapılan incelemede; stratejik Ar-Ge desteği verilen 35 projede, sözleşmede gelişme raporlarının tarihi 27.10.2020 olarak belirlendiği halde proje yöneticisi/yürütücüleri tarafından zamanında teslim edilmediği, yine proje süresi tamamlanan 7159, 9044 ve 9034 nolu projelerde sonuç raporlarının zamanında hazırlanmadığı görülmüştür.

Sözleşmede belirtilen tarihler, projelerin verilebileceği en son günler olup bu tarihlerde raporların verilememesi halinde, söz konusu Usul ve Esaslar'ın 11'inci maddesinin 2'nci fıkrası hükmü gereği proje yöneticisi/yürütücüsü tarafından sözleşmede belirtilen tarihten önce mazeretini bildirmesi ve bu mazeretin de TÜSEB Proje Yönetimi ve Destek Dairesi Başkanlığı tarafından kabul edilmesi gerekir. Gecikmenin yaşandığı ve her hangi bir mazeret talebinin yer almadığı proje dosyalarında, idarenin kendi inisiyatifi ile ek süre vermesi söz konusu değildir.

Sonuç olarak, yukarıda açılanan gerekçelerle, proje gelişme/sonuç raporlarının zamanında verilmemesi mevzuata açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 2: Aziz Sancar Eğitim ve Araştırma Enstitüsü'nün Faaliyette Bulunduğu Taşınmazın Tahsis Durumunun Belirli Olmaması

Mamak Belediyesi, Belediye Meclisi'nin 06.01.2013 tarih ve 74 sayılı kararı ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi 4'üncü fıkrasının kendisine verdiği yetkiye dayanarak, Ankara ili Mamak İlçesi Küçükkayaş İmar Mahallesinde bulunan 51927 ada 3, 4 ve 5 parseller ile 52215 ada ve 1 parsel üzerinde bulunan taşınmazını, Sağlık Bilimleri Yüksek Teknoloji Araştırma Vakfına (üniversite yapımı için) 25 yıllığına bedelsiz olarak tahsis etmiştir.

Belediye tarafından söz konusu taşınmazın tahsisi ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı'ndan onay alınmış ve Vakıf lehine yapılan söz konusu tahsis işlemi 12.06.2013 tarihinde tapu kayıtlarına da tescil edilmiştir.

Vakıf ile yapılan bir protokol kapsamında bahsi geçen taşınmaz üzerine Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından sözleşme tarihi 18.02.2014, geçici kabul tarihi 10.10.2015 ve sözleşme bedeli 7.029.000,00-TL olan bir araştırma merkezi hizmet binası yaptırılmıştır.

Ancak, 15.07.2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişimi sonrasında adı geçen Vakfın tüzel kişiliğine son verildiğinden, aynı taşınmazlar Mamak Belediyesi tarafından 31.07.2017 tarihinde 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75'inci maddesindeki,

“Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.

...” hükme uygun olarak, Sağlık Bakanlığına (Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne) 25 (yirmibeş) yıllığına bedelsiz olarak tahsis edilmiş ve bu işlem de tapu kayıtlarına derç edilmiştir.

TÜSEB' in 19.07.2017 tarih ve 768 sayılı yazısına karşılık olarak, Sağlık Bakanlığı tarafından Müsteşar imzasıyla gönderilen 21.07.2017 tarih ve 19896031-755-99-987 sayılı yazıda ise; söz konusu taşınmazlar üzerindeki bina ve müstemilatın bahsedilen süre (25 yıla tamamlanacak süre) boyunca TÜSEB hizmetlerinde kullanılması amacıyla tahsisinin uygun görüldüğü, belirtilmektedir.

Yazışmalardan anlaşıldığı üzere; 15.07.2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişimi sonrasında adı geçen Vakfın tüzel kişiliğine son verilmiş olmasına ve aynı taşınmazların tahsis, kullanım ve kullandırma vb işlemler bakımından yasal yetki Mamak Belediyesi'ne tekrar intikal etmiş olmasına rağmen, Belediye Meclisi'nin 31.07.2017 tarihindeki 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinde yer alan tahsis yetkisini kullanmasından önce Sağlık Bakanlığı tarafından, resmen kendisine tahsis edilmemiş olan bir taşınmazı ilgili kuruluşuna (TÜSEB' e) kullanım amacıyla 21.07.2017 tarihinde "tahsisi" söz konusudur.

Bununla birlikte, 2017 yılından bu tarihe kadar, söz konusu taşınmaz üzerindeki AZİZ SANCAR Eğitim ve Araştırma Enstitüsü binasının elektrik, su ve doğal gaz giderleri ile güvenlik personeli ihtiyacı Hastane bütçesinden karşılanmaktadır.

Söz konusu taşınmazlar ve bunlar üzerindeki yapının (Enstitü binasının) mülkiyeti, tahsisi, kullanımı veya kullandırılması ile ilgili işlem ve süreçler çerçevesinde;

Sonuç olarak, Aziz Sancar Eğitim ve Araştırma Enstitüsü binasının elektrik, su ve doğal gaz giderleri ile güvenlik personeli ihtiyacı Sağlık Bakanlığı (Dışkapı Yıldırım Beyazıt Araştırma ve Eğitim Hastanesi) tarafından karşılanırken, binanın bakım onarım giderlerinin TÜSEB bütçesinden yapılması nedeniyle, bu iki kurum arasında gelecekte ortaya çıkması muhtemel hukuki ve diğer sorunları önlemek maksadıyla, Sağlık Bakanlığı ile Mamak Belediyesi arasında karşılıklı mutabakat sağlanarak söz konusu taşınmazlar ve Enstitü binasının mülkiyetinin ya da tahsisinin TÜSEB'e devrinin sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü'nün Tam Olarak Faaliyete Geçmemesi

TÜSEB bünyesindeki enstitülerden biri olan Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp (GETAT) Enstitüsü'nün, 2014 yılından 2017 yılı sonuna kadar geçen sürede herhangi bir faaliyette bulunmadığı, 2018 – 2020 döneminde sadece, Sağlık Bakanlığı tarafından organize edilen yıllık toplantılarda vekâleten temsil edildiği görülmüştür.

TÜSEB'in kuruluşunu düzenleyen, 26.11.2014 tarih ve 29187 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6569 sayılı Kanun'un (703 sayılı KHK'nın 101'inci maddesi mülga olan) 11'inci maddesi ile Başkanlık bünyesinde 6 enstitü kurulmuş (Yönetim Kurulu'nun 12.12.2019 tarihli toplantısında; Sağlık Verileri Araştırma ve Yapay Zekâ Uygulamaları Enstitüsü ile Türkiye Aşı Enstitüsü'nün kurulması kararı ile enstitü sayısı 8 olmuştur) olup, bunlar;

- a) Türkiye Kanser Enstitüsü
- b) Türkiye Biyoteknoloji Enstitüsü
- c) Türkiye Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı Enstitüsü
- ç) Türkiye Halk Sağlığı ve Kronik Hastalıklar Enstitüsü
- d) Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü
- e) Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü şeklinde sayılmıştır.

Yine aynı Kanun'un "Geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 1'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında "*Bu Kanun ile kurulan enstitülerden Türkiye Kanser Enstitüsü ile Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü altı ay içinde, diğerleri üç yıl içinde faaliyete geçirilir.*" denilerek kurulan enstitülerin faaliyete geçmesi gereken tarihler belirlenmiştir.

Kanıta dayalı olarak geleneksel ve tamamlayıcı tıbbın, standart tıp ile entegre bir şekilde kullanılmasına hizmet etmek suretiyle; bozulan insan sağlığının düzeltilmesine ve insan sağlığının korunmasına, iyileştirilmesine, rehabilite edilmesine ve de geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla TÜSEB bünyesinde kurulan GETAT'ın bu amaçla geleneksel, tamamlayıcı ve integratif tıp alanlarında disiplinler arası ve çok paydaşlı Ar-Ge çalışmalarını yürütmesi ve/veya desteklemesi hedeflenmiştir.

Yapılan incelemede;

- Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü'nün 6569 sayılı Kanun'un yayımlandığı 26.11.2014 tarihinden itibaren 3 yıl içerisinde hiçbir bir faaliyette bulunmadığı,
- 18.10.2017 tarihinde Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsü Başkanın vekâleten enstitü Başkanı olarak görevlendirildiği; 25.04.2018 – 24.04.2019 tarihlerini kapsayan dönem için bir idari personelin atandığı,
- Her ne kadar 02.07.2018 tarihli 703 sayılı KHK'nın 101'inci maddesi ile kurumun teşkilat yapısına ilişkin maddeler ve geçiş hükmü mülga olmuş ise de 15.07.2018

Tarihli ve 30479 Sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Enstitüler" başlıklı 672'nci maddesinde TÜSEB bünyesinde tekrar yer alan GETAT'ın, 2018 – 2019 döneminde sadece, Sağlık Bakanlığı tarafından organize edilen iki toplantıda (GETAT Başkanlığını vekâleten yürüten) Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsü Başkanı tarafından temsil edildiği,

- GETAT Enstitü Başkanlığının (Başkanlık görevini vekaleten yürüten Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsü Başkanı'nın sözleşme süresinin dolması dolayısıyla) 16.10.2020 tarihinden itibaren boş kaldığı ve herhangi bir görevlendirme yapılmadığı

Görölmüştür.

2018, 2019 ve 2020 yıllarında İdare bütçesinden söz konusu Enstitü'ye ödenek tahsisinin yapıldığı da göz önünde bulundurulduğunda (yılsonunda tenkis işlemi yapılmış olsa da); gerek 6569 sayılı Kanun'da gerekse 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde yer verilen Enstitü'nün 5 yıl boyunca tam olarak faaliyete geçirilememiş olması, TÜSEB'in kuruluş amaçlarına ulaşılmasını geciktireceği gibi kamu kaynağının etkili, verimli ve ekonomik kullanımı açısından da risk yaratacaktır.

BULGU 4: TÜSEB Tarafından Desteklenmesine Karar Verilen ve Kamu Maliyesi Açısından Taahhüt Haline Gelen Tutarların Muhasebeleştirilmemesi ve Mali Tablolara Yansıtılmaması

TÜSEB, sağlık bilim ve teknolojileri alanında ülkeye ve insanlığa hizmet etmek amacıyla Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak ve sürekli kılmak, inovasyon ihtiyacını karşılamak, yeni ürünlerin üretimini ve var olanların geliştirilmesini sağlamak amacıyla araştırmaları teşvik etmekte ve Ar-Ge'lere hibe niteliğinde ve/veya geri ödemeli destek sağlamaktadır.

Verilen bu destekler TÜSEB Yönetim Kurulu / TÜSEB Başkanı tarafından karara bağlanmakta ve kamu maliyesi açısından bir taahhüt oluşmaktadır. Karar altına alınan destek tutarları, ilgili destek programlarını düzenleyen mevzuat çerçevesinde yararlanıcılara destek süreci içerisinde kullanılmakta ve bu sayede TÜSEB kanalıyla Ar-Ge'lere kamu kaynağı aktarılmaktadır.

22 Şubat 2008 tarih ve 26795 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Mali Tabloların Sunulması” başlıklı Devlet Muhasebesi Standardında (DMS-1) belirtildiği üzere malî tabloların amacı, kaynak tahsisine ilişkin kararların alınması ve değerlendirilmesinde geniş çaptaki kullanıcı kitlesi için yararlı olan; idarenin malî durumu, performansı ve nakit akışları hakkındaki bilgileri sağlamaktır.

Malî tablolar kamu idarelerinin;

- 1) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,
- 2) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,
- 3) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,
- 4) Malî durumu ve malî durumundaki değişiklikleri,
- 5) Faaliyetlerindeki performans, etkinlik ve başarısını,
- 6) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,
- 7) Malî işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini göstermelidir.

Malî tablolar, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları yanında yükümlülükleri ve taahhütleri hakkında da bilgi sunmak zorundadır.

Bu nedenle, TÜSEB’e ait mali tablolar yukarıda sayılan amaçları gerçekleştirmek için kurumun yükümlülüklerini ve taahhütlerini de göstermek zorundadır. Ancak bu yolla kurum ne kadar taahhüt altına girdiğini görüp izleyebilecektir. Kurum açısından gelecekte ödenmesi taahhüt edilen tutarların bilinmesi, kurumun bütçe hazırlık ve yönetimi için önemli olduğu gibi, mali yapının etkin şekilde yürütülmesi açısından da gereklidir.

Bilindiği üzere nazım hesaplar ana hesap grubu; varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile idarenin muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 282’nci, Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin ise 437’nci maddesi ve devamındaki maddeler Nazım Hesaplara ilişkin temel düzenlemeleri içermektedir. Bu hükümlere göre nazım hesaplar ana hesap grubu; ödenek

hesapları, nakit dışı teminat ve kişilere ait menkul kıymet hesapları, taahhüt hesapları, verilen garantiler, değerli kâğıt ve özel tahakkuk hesapları, dış borçlanmaya ilişkin nazım hesaplar ile genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin Bakanlığın uygun görüşü üzerine kendi yönetim ve bilgi ihtiyaçlarına uygun olarak açacakları diğer nazım hesap gruplarından oluşmaktadır.

Taahhüt hesapları grubu; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütlerini kapsadığı belirtilmiş olup, şüphesiz TÜSEB destekleri de bu kapsamda değerlendirilmesi gereken taahhütlerdir.

Bugüne kadar, TÜSEB destek kararlarından kaynaklanan taahhüt miktarları ve gerçekleştirmeler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: TÜSEB Destek Taahhütleri (TL)

ÇAĞRI İSİMLERİ	2020 Yılında Ödeme Tutarı	2021 Yılında Yapılacak Ödeme Tutarı	2022 yılında Yapılacak Ödeme Tutarı	2023 Yılında Yapılacak Ödeme Tutarı	Proje Tutarı
COVID 19 VİRÜSÜ AŞISI GELİŞTİRİLMESİ STRATEJİK AR-GE PROJE DAVETİ	7.578.699,07	2.086.129,44	0,00	0,00	9.664.828,51
COVID-19 STRATEJİK AR-GE PROJE ÇAĞRISI -1	10.061.544,72	509.672,31	0,00	0,00	10.571.217,03
COVID-19 STRATEJİK AR-GE PROJE ÇAĞRISI -2	857.500,00	0,00	0,00	0,00	857.500,00
COVID-19 STRATEJİK AR-GE PROJE ÇAĞRISI -3	857.500,00	0,00	0,00	0,00	857.500,00
COVID-19 STRATEJİK AR-GE PROJE ÇAĞRISI -4	27.062.193,00	0,00	0,00	0,00	27.062.193,00
HESAPLAMALI YAPISAL BİYOLOJİ STRATEJİK AR-GE PROJE ÇAĞRISI	2.658.132,32	2.354.341,66	246.150,00	0,00	5.258.623,98
SİSTEM BİYOLOJİSİ VE BİYOİNFORMATİK STRATEJİK AR-GE PROJE ÇAĞRISI	6.899.461,00	4.600.708,30	962.752,80	36.000,00	12.498.922,10
TOPLAM	55.975.030,11	9.550.851,71	1.208.902,80	36.000,00	66.770.784,62

Tablodan görüleceği üzere, destek programları çerçevesinde 01.01.2020 ile 31.12.2023 tarihleri arasında TÜSEB Yönetim Kurulu / Başkanı tarafından karara bağlanan toplam 66.770.784,62-TL tutarındaki destek taahhüdünün 31.12.2020 tarihi itibarıyla 55.975.030,11-TL'si yararlanıcılara ödenmiş olup gelecek yıllarda ödenecek destek taahhüt tutarı

10.795.754,51-TL'dir. TÜSEB'in gerçekleştiren 2020 yılında verdiği destek toplamı ve 2021-2023 yıllarında ödenmesi muhtemel taahhütlerin büyüklüğü dikkate alındığında TÜSEB taahhütlerinin muhasebede kayıt altına alınması ve mali tablolarda gösterilmesi bu açıdan önemlidir.

Bu nedenle, TÜSEB desteklerinden kaynaklanan taahhütlerin muhasebeleştirilmesini temin için İdarenin yönetim ve bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde nazım hesaplar oluşturulmalı ve gerekli kayıtlar yapılmalıdır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Aziz Sancar Eğitim ve Araştırma Enstitüsü'nün Faaliyette Bulunduğu Taşınmazın Tahsis Durumunun Belirli Olmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Bulgumuzda tespit edilen hususla ilgili olarak 2020 yılı sonu itibariyle bir gelişme sağlanamadığından (Yerleşkenin Başkanlık hizmetlerinde kullanılmaya devam edilmekte olduğu ve tahsis durumu ile ilgili 2021 yılı içerisinde görüşmelerin yapılacağı belirtildiğinden), konu 2020 yılı denetim raporuna alınmıştır.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Tarafından Aktarılan Proje Ödeneğinin Emanet Hesapta Bekletilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgumuzda tespit edilen hususun gereği yerine getirildiğinden (Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından Başkanlık hesaplarına aktarılan ve emanet hesaplarda izlenen 13.619.000 TL, 15.12.2020 tarih ve 2020/7(34) sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile aşı, ilaç, tıbbi cihaz ve tanı kiti projelerinde kullanılmak üzere emanet hesaplardan çıkarılarak gelir hesaplarına alındığından) 2020 yılı raporuna konu edilmemiştir.
Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsü'nün Tam Olarak Faaliyete Geçmemesi	2019	Yerine Getirilmedi	Bulgumuzda tespit edilen hususla ilgili olarak 2020 yılı sonu itibariyle bir gelişme sağlanamadığından, konu 2020 yılı denetim raporuna alınmıştır.